

Justering av grense havdeling og kysttorskvern.

Fiskerne på Røst viser til høringsnotat med referanse 24/2648 angående justering av grense havdeling og kysttorskvern.

Fiskerne på Røst er en sammenslutning av akkurat dét, vi har hatt møter, kommet med innspill siden 2018 og representerer nær alle båteiere på Røst samt noen som er mannskap, og noen tidligere fiskere.

Vi finnes ikke i Brønnøysundregistrene, har ingen medlemsavgift, men arbeider likevel jevnt og trutt på vegne av de som har sitt levebrød i skjærgården utenfor Røst, og for å sikre at fremtidige generasjoner kan gjøre det samme. For å si det forsiktig har vi til sammen flere hundre års erfaring med fiskeri.

Vi vil først bemerke at høringsnotatet er adressert «Sjømatbedriftene» og at det er svært tilfeldig om vi som har dette som levebrød får vite om det. Vi stiller oss tvilende til hvorvidt nødvendige instanser får anledning til å komme med innspill.

Vi vil videre bemerke at vi syns hele notatet bærer preg av et uforklarlig hastverk - brevet har dato 6.mars og har svarfrist 13. mars. Med dette i mente ønsker vi at svarfristen på denne reguleringen utvides og at det kringkastes at dette er på høring. Vi vil minne Direktoratet om at det for majoriteten av de dette gjelder, og som har noe annet enn synsing å melde, så er de opptatt med den viktigste sesongen og overholde høstingsforskrifter.

Dersom det er slik at Fiskeridirektoratet er av den oppfatning at Fiskarlaget representerer alle fiskere og hele flåten, så er det feil.

Slik det kommer fremm i Deres notat, er det nettopp dette laget det kommer fra, så er vi slett ikke overrasket, ettersom dere helt sikkert er kjent med motsetningene som er mellom fartøygruppene og kapitalinteressene i vår næring.

Fiskarlaget har etterspurt denne endringen, men de representerer ikke alle fiskerne.

Til opplysning er ingen Fiskere på Røst spurt i denne sammenhengen av fiskarlaget, enda vi er en viktig part i saken, og att det er oss det vil berøre.

I notatet listes det opp en oppsummering av hvorfor dette bør skje, diktert av Fiskarlaget, og vi vil under behandle disse:

- Fiskarlaget har ikke erfart særskilte brukskonflikter i dette området.

Denne påstanden er enten regelrett løgn eller utelatelse.

Det har i en årrekke vært brukskonflikter i området rundt Røst, og vi har selv deltatt på opptil flere møter med Fiskeridirektoratet med oppsummering av Lofotfiske, hvor dere med enkelhet kan se i deres egne referat fra disse for å finne at dette ikke stemmer.

Vi som fisker fra Røst har opplevd at bruk har blitt ødelagt, at vi ikke har fått erstatning og videre direkte farlig adferd fra enkelte i bruksgruppen snurrevad. Dette rapporteres i svært varierende grad til Direktoratet, da det er opp til partene selv å ordne opp, men om dere ser i deres arkiver vil dere finne flere eksempler.

Det er svært få av disse hendelsene som når media, men vi legger med en lenke til én av hendelsene som eksempel

https://www.nrk.no/nordland/skomvaer_-skipper-anmelder-etter-hestkuk-krangel-ved-rost-1.15907438.

Om Dere dykker videre i Deres egen arkiver vil dere finne at dere har gitt ut særskilte snurrevadhav og henstillingsområder til snurrevadflåten, over mange år, rundt Røst, all den tid det ikke foreligger en formell havdeling etter at Lofotoppsynet forsvant. Brukskonflikter mellom garn og line forekommer også.

- Fangstene i første kvartal består i all hovedsak av skrei, og hensynet til vern av kysttorsken kan ikke begrunne en avgrensning til 4 nautiske mil fra grunnlinjen.

For det første er ikke første kvartal tilbakelagt, og vi stiller oss tvilende til at det så langt er fanget mest skrei i det aktuelle området, da innsiget av skrei ikke har inntruffet ordentlig i skrivende stund. Er dette en påstand som er understøttet av landingsstatistikk fra Råfisklaget? Hvem har kontrollert at det er lite kysttorsk?

I dette området har fangstene vært hovedsaklig sei slik vi har sett i våre båter, og dette skriver seg til et annet forslag til regulering - når man ikke kan fiske longe eller bromse som tidligere år, til våres, og flere vil gå etter seien.

Vi er av den oppfatning at man må tenke helhet når man skal verne, begrense og forvalte artene det fangstes på. At man ensidig fokuserer på vern av kysttorsken og gir frislipp på skreien, seien eller en annen art mener vi er lite gjennomtenkt.

Områdene det er snakk om, altså rundt Røst, er landets viktigste gyteområde for skrei og kysttorsk, men også for mange andre arter. Vi vil advare mot at man på bakgrunn av press og ensidig fokus flytter grensa og med den adgangen for store, havgående fartøy til fjærsteinene.

Dette vil slik vi ser det øke frekvensen av arealkonflikt, og minske adgangen til de kystnære områdene for den minste, mest energieffektive flåten. Resonnementet med at den største, mest energikrevende flåte- og fangstgruppen bør få adgang til dette området for å spare klimagassutslipp kjøper vi ikke.

I sluttrapport fra forskningsprosjektet «Klimasatsing i kystfiskehavner» kan vi lese følgende;

«.....Fartøy som drifter med passive fiskeredskap som juksa, garn og line og med aktivitet nær havna som de leverer fangsten i, vil ha relativt lavt energibruk og klimautslipp.

Fartøy med aktive og tunge redskap (snurrevad, not) har vesentlig høyere energibruk og CO2-utslipp, noe som bl.a. henger naturlig sammen med driftsopplegget.

Fiskefartøy 11-15 meter har i snitt (flåtenivå) et dieselforbruk på 0,073 liter per kg fisk.

Dette tilsvarer klimagassutslipp (klimaspor) på 0,19 kg CO2 per kg fisk.

Fartøy under 11 m har marginalt mindre utslipp (lavere forbruk og mindre fangstvolum), mens kystfiskefartøy over 15 m lengde har noe høyere energibruk og klimaspor....»

Videre lesning i samme sluttrapport kan opplyse om at med lokal tilvirkning av tørrfisk så øker klimasporet av det kystnære fisket marginalt. Til informasjon er det hovedsaklig tørrfisktilvirkning fiskeindustrien på Røst foretar seg.

Om vi skal følge den samme enkle logikk med at det er kun kysttorsken og vern av denne som står i fokus mener vi at alt fiske innenfor eksisterende 4 mil skal være forbeholdt kystflåten under 28 meter, da denne ikke er rigget for å ligge til havs, er stedbunden og er i henhold til havressurslovens §1; "Formålet med lova er å sikre ei berekraftig og samfunnsøkonomisk lønsam forvaltning av dei viltlevande marine ressursane og det tilhøyrande genetiske materialet og å medverke til å sikre sysselsetjing og busetjing i kystsamfunna.»(vår utheving).

Vi stusser på at Fiskeridirektoratet som ellers burde være godt kjent med hvordan de forskjellige brukstypene og flåtestørrelsene fungerer og arbeider, ikke på noe sted i sin konsekvensutredning nevner forskjellen i driftstid mellom små og store båter.

Det mangler en erkjennelse av at dersom man implementerer den foreslåtte endringen så vil vi tillate enda mer døgndrift for båter med enorm kapasitet innenfor gyteområdet til våre viktigste fiskearter. Vi savner å se en analyse av konsekvens fra både Havforskningsinstituttet, Nofima med fler, for hvilke konsekvenser dette har.

- Landindustrien, og særlig Værøy, baserer seg på større snurrevadfartøy, og vil slik bli rammet av dagens avgrensning av fisket.

Dette faller på sin egen urimelighet; om det er slik at de store fartøyene ikke kan gå til Værøy fra utom eksisterende fire-mil, hvorfor kan de da i dag kunne gå til Lofoten for å levere som de gjør?

Avslutningsvis vil vi si att man kan spørre seg hva som er vits med tiltak for vern av blant annet kysttorsk, når man ikke skal ta med de viktigste gyteområdene, som også er steder hvor flåten over 28m kan finne på å fiske i. Det hjelper lite å verne om områder der det hverken finnes kysttorsk eller fiskefartøy som prøver å fiske etter det.

Fiskerne på Røst

Røst, 13.03.2024